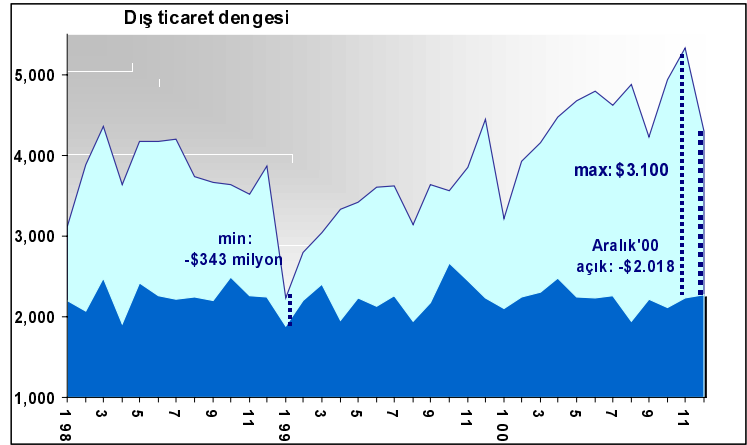

Aralık ayında dış ticaret açığı %8,4 oranında daraldı...

2000 yılı Aralık ayı dış ticaret verileri, DİE tarafından açıklandı. Buna göre Aralık ayının geçen yılın ihracatına yaptığı katkı, \$2.274 milyon oldu ve önceki senenin eş zamanında gerçekleşen ihracata göre %1,9 arttı. Öte yandan, Eylül ayından itibaren ithalatı frenlemek için aldığı önlemlerin Aralık ayında etkisini gösterdiği görülüyor. 2000 yılının Aralık ayında ithalat %3,2 azalarak \$4.292 milyon olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda, dış ticaret açığı %8,4 daralarak, \$2.018 milyona geriledi ve ihracatın ithalatı karşılama oranı 1999 yılında %50,3 iken, 2000 yılının aynı ayında %53'e çıktı.

Dış ticaret dengesi geçen sene \$26,6 milyar açık verdi...

2000 yılında ihracat sene boyunca sadece %2,8 artarak \$27.324 milyon'da kaldı, buna karşılık ithalat %32,7 artarak \$54 milyara ulaştı. Dış ticaret açığı bu gelişmelerin sonucunda %89 oranında genişlerken, ihracatın ithalatı karşılama oranı önceki seneye göre 15 puan düşerek %50,6 seviyesine geriledi.

Geçen sene İmalat sanayinde ihracat %5 arttı...

Hükümet'in mali disiplin ve sıkı bütçe uygulaması uyarınca yürürlüğe soktuğu önlemler, imalat sanayinde Aralık ithalatını %8,3 azaltırken, Euro'nun sene sonuna doğru dolara karşı değerlenmesi aynı sektörde ihracatı %2 oranında arttırdı. Geçen sene imalat sektöründe ihracat yıllık bazda %5 artışla \$25 milyar'da kalırken, ithalat %28,4 artarak \$44,5 milyara yükseldi.

Tüketim malları ihracatı geçen sene %3 azaldı...

Geçen sene ihraç edilen ürünler arasında tüketim malları yine ilk sırayı aldı. Fakat tüketim malı ihracatının önemli bir bölümünü gerçekleştiren tekstil ve hazır giyim sektörlerinin evvelki seneden getirdikleri ağır borçlanma koşulları ve Hükümet'ten yeterince teşvik bulamamaları, 2000 yılında tüketim malları ihracatını %0,3 azaltarak \$14 milyara gerilemesine neden oldu. Öte yandan, ara malları ihracatı, geçen sene %4,6 artarak, \$11,3 milyara yükseldi.

Aralık ayında, tüketim malları ithalatı %6 azaldı...

2000 yılının başında itibaren faiz hadlerinin düşmesi ile tüketici kredileri arttı ve belirli sektörlerde (otomobil, beyaz eşya sektörü) ithal ürün tüketimini arttırdı. Fakat, geçen yılın Kasım ayında tüketici kredilerine uygulanan KKDF oranının artırılması ve talep patlaması yaşayan otomobil sektörünü etkileyecek araç vergilerinin artırılması, tüketim malları ithalatında %6'lık dikkat çekici bir düşüşe neden oldu.

Bunun yanısıra Aralık ayında, Hükümet'in uyguladığı sıkı politikalar ve Kasım ayında yaşanan finansal dalgalanma, ana sektörlerde genel bir daralma eğiliminin görülmesine neden oldu. Bu eğilim, Aralık ayına ilişkin üretim ve kapasite kullanım oranı verilerinden de anlaşılmaktadır. Bu gelişmelerin sonucunda, sanayide kullanılan ara malların ithalatı da %0,8 azaldı. Bu arada, geçen seneki ekonomik konjonktür, tüketim malları ithalatını ve ara malları ithalatını olumlu etkiledi. Tüketim malları bir sene içinde %42,6 artarak \$7,2 milyar olurken, ara malları ithalatı %33'lük artış göstererek \$35,3 milyar düzeyine ulaştı.

Geçen sene Avrupa ve BDT ülkelerine ihracat %8 oranında arttı...

Geçen sene Türkiye ihracatının %68'ini OECD ülkelerine yaptı. OECD ülkeleri kategorisinde Avrupa Birliği ve EFTA ülkeleri bulunurken, ihracatın %28'lik kısmının yapıldığı OECD üyesi olmayan diğer ülkeler grubunda Avrupa ve BDT ve Orta Doğu ülkeleri öncelikli yer teşkil etmektedir.

Geçen sene OECD ülkelerine yapılan ihracat %4 artarak \$18,7 milyar düzeyinde gerçekleşirken, bu grup içinde en çok ağırlığı olan Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracat değişmeden \$14 milyar düzeyinde kaldı. Bunun yanı sıra, OECD üyesi olmayan ülkelere yapılan ihracat %0,7 azalarak \$8 milyar dolar civarında seyrederken, bu grup içinde yer alan Avrupa ve BDT ülkelerine yapılan ihracat %8 artarak \$3 milyara ulaştı. Yine aynı gruba dahil olan Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracat %3,4 oranında düşerek \$2,2 milyar düzeyinde kaldı.

Orta Doğu ve BDT ülkelerinden yapılan ithalat %52-55 oranında arttı...

İthalat içinde en büyük payı yine OECD ülkeleri %65,4 ile aldı. OECD üyesi olmayan ülkelerin ithalattaki payı ise 5 puan artarak %34 olarak gerçekleşti. Geçen sene OECD ülkelerinden yapılan ithalat %25 artarak \$35 milyar'a ulaştı. Avrupa Birliği'nden yapılan ithalat ise, \$26,4 milyar ile, ihracatın oldukça üstünde seyretti. OECD üyesi olmayan ülkelere yapılan ithalat ise, geçen sene, %53'e varan bir artış sergiledi ve \$18,2 milyara ulaştı. Özellikle Avrupa ve BDT ülkeleri grubundan ve Orta Doğu ülkelerinden ara ürün ve petrol ürünleri ihracatı gerçekleştirildiği için bu ülkelerden yapılan ihracat %52-55 artış gösterdi. Türkiye geçen sene Ocak-Ekim döneminde 2,3 milyon ton daha az petrol ithal etse de, petrol fiyatlarının %50'lere varan artması nedeniyle Türkiye'nin petrol faturası ağır geldi.

Dış ticaret dengesi ve cari açık için beklentiler...

Aralık ayında ihracatta görülen iyileşme ve ithalatın kontrol altına alındığı yönündeki veriler, aynı ay için cari açığı da 700-800 milyon dolar civarına çekebilir. Cari açığın Ocak ve Şubat ayında da azalma eğilimini devam ettirmesi bekleniyor. Azalan talebe paralel olarak, ülkeye giren turist sayısının, Ocak ayında önceki senenin aynı ayına göre daha yüksek çıkması, dış ticaret açığının %27'sinin turizm gelirleri ile karşılanmaya devam edeceğine işaret etmektedir. Buna karşılık, Şubat ayında yaşanan devalüasyon, dış ticaret dengesi üzerine beklentileri değiştirdi. Hernekadar devalüasyonun, turizmi ve ihracatı olumlu yönde etkilemesi beklense de, ithalatın maliyetini önemli miktarda arttıracığı ve ithalata talebi kısacağı tahmin ediliyor.

Bu raporda yer alan tüm bilgi ve veriler güvenilir olduğuna inanılan, halka açık kaynaklardan alınmıştır. Raporda yer alan bilgilerin doğru ve eksiksiz olması amacıyla gereken tüm dikkat ve özen gösterilmiştir. Bu bilgilerin kullanılması sonucu doğabilecek sonuçlardan, bilgilerdeki eksiklik ya da yanlışlıktan Strateji Menkul Değerler A.Ş. sorumlu tutulamaz. Bu yayında yer alan görüş ve düşüncelerin Strateji Menkul Değerler A.Ş. yönetimi için hiçbir bağlayıcılığı yoktur. Bu bilgi ve verilerin amacı, profesyonel yatırımcılara enformasyon vermek olup, kişilerin yatırım kararlarını söz konusu bilgilere bağlı kalmadan verdikleri varsayılır. Bu nedenle, yayınlanan hiçbir görüş ya da düşünce bir yatırım önerisinde bulunma hedefi ya da adı geçen hisselerin alınıp satılması tavsiyesi niteliğinde değildir. Strateji Menkul Değerler A.Ş.'nin bağlı kuruluşları, çalışanları, yöneticileri, ortakları, hakkında rapor yazılan şirket ile danışmanlık niteliğinde zaman zaman doğrudan ya da dolaylı olarak birebir ilişkiye girmiş olabilir ya da herhangi bir hisse senedi işlemi gerçekleştirmiş olabilirler.

2001 Strateji Menkul Değerler A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Strateji Menkul Değerler'in izni alınmadan, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt cihazı veya başka bir yöntemle, bu yayınlara bir kısmı ya da tamamının kopyası çıkarılamaz, bilgisayar sistemlerine aktarılamaz.